

Tytuł: zdjęcie z cyklu Fotografie do dokumentów

Dział wystawy: Osobiste pamięci

Autor: Vytautas V. Stanionis [Witałtas We Stanionis]

Czas powstania: wykonanie – 1946 rok, wystawa – 1987 rok

Technika: odbitka żelatynowo-srebrowa

Udostępnione dzięki uprzejmości artysty

Wymiary: około pięćdziesięciu centymetrów szerokości i czterdziestu wysokości

Czarno-biały podwójny portret. Mężczyźni w ujęciu na wprost, do klatki piersiowej. Tuż za nimi - tło z białej tkaniny. Mężczyźni stykają się ramionami. Patrzą w obiektyw. Mają pogodny wyraz twarzy. Mężczyzna z lewej to sześćdziesięciolatek. Ma krótkie jasne włosy zaczesane do tyłu. Twarz pociągłą, ze zmarszczkami na czole i wokół ust. Brwi czarne, szerokie, gęste. Oczy duże, ciemne, o łagodnym spojrzeniu. Nos wydatny, usta blade. Ubrany jest w ciemny kożuch z szerokim kołnierzem. Kołnierz pokrywa jasne, krótkie owcze futro. Spod kożucha wylania się kołnierz wełnianej marynarki i szalik.

Mężczyzna po prawej to dwudziestokilkulatek z bujnymi, ciemnymi włosami. Są one falujące, lekko rozwichrzone. Mężczyzna ten jest bardziej postawny od swojego drobnego towarzysza, wyższy o piętnaście centymetrów. Ma gładką twarz z wysokim czołem, delikatnie zarysowanymi brwiami. Jasne oczy spoglądają ze spokojem. Mężczyzna ma duży nos, pełne usta, kwadratową szczękę. Ubrany jest w jasną wełnianą kurtkę z kołnierzem. Znad kołnierza wylania się jasny wełniany golf.

KONTEKST DZIEŁA

Vytautas V. Stanionis urodził się w 1949, w mieście Olita. Jego ojciec, o tym samym imieniu i nazwisku, był także zawodowym fotografem. Stanionis senior wykonał w 1946 roku serię fotografii portretowych Litwinów. Nowa sytuacja polityczna wymuszała uzyskanie sowieckich dokumentów. Z uwagi na niedobory papieru, portretował po dwie osoby na jednej odbitce. Zdjęcia te stały się nie tylko narzędziem biurokratycznej maszyny, ale też były używane przez opresyjną władzę do identyfikacji osób negatywnie do niej nastawionych. Stanionis junior czterdzieści lat później opracował i wydał prace swojego ojca, tworząc serię pod tytułem Fotografie do dokumentów. Jest ona świadectwem trudnej historii Litwy i

upamiętnieniem jej prostych obywateli, zmęczonych powojenną sytuacją. Stanowi też niezwykle osobisty dialog z rodzinną przeszłością.